

**Кластер захисту дітей
Україна**

Кодекс поведінки для партнерів, які працюють з дітьми:

Національний Кластер захисту дітей, Україна

1. Всі працівники організації мають фундаментально дотримуватись **принципу «Не нашкодь»**. Це означає, що гуманітарні дії повинні:
 - Уникати загострення нерівності та дискримінації серед постраждалого населення, а також звинувачень якоїсь із груп населення у причинах виникнення кризи.
 - Утримуватись від негативного впливу на навколишнє середовище
 - Уникати створення чи посилення конфліктів або небезпек для постраждалого населення
 - Брати до уваги особливі потреби найбільш вразливих груп дітей – включаючи внутрішньо переміщених осіб, дітей без супроводу дорослих або розлучених з батьками, інвалідів – та розробити відповідні програми, націлені на ці категорії.
2. Всі працівники організації зобов'язуються ставитися до дітей з повагою, незалежно від їхньої раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних чи інших поглядів, національного, етнічного чи соціального походження, інвалідності чи будь-яких інших характеристик. Повага до рівних прав для хлопчиків та дівчаток повинна дотримуватись завжди.
3. Всі працівники організації зобов'язуються поважати культуру, звичаї та традиції всіх людей. Однак, якщо традиція чи практика іде в розріз із положеннями Кодексу поведінки, працівники мають спиратися на Кодекс.
4. Програми для дітей мають включати привітне, інклюзивне та безпечне середовище, що допомагає дітям розкрити їхній потенціал, беручи участь в різноманітних розвиваючих, навчальних, соціальних та рекреаційних видах діяльності.

⁴ Для прикладу, Конвенція ООН про права дитини, 1990; Генеральний секретар ООН, Бюлетень щодо спеціальних заходів по захисту від сексуальної експлуатації та сексуального насилля (ST/SGB/2003/13); Міжвідомчий постійний комітет, Звіт щодо захисту від сексуальної експлуатації та насилля під час гуманітарних криз, 13 Липня 2002; Глобальний Кластер захисту дітей, Мінімальні стандарти захисту прав дітей під час надзвичайних ситуацій, 2012.

**Кластер захисту дітей
Україна**

5. Усі працівники організації зобов'язуються завжди захищати та дбати про права дітей, а також при прийнятті рішень діяти у такий спосіб, що забезпечує дотримання **найкращих інтересів дитини**.
6. Усі працівники організації зобов'язуються підтримувати найповнішу **залученість** дітей, їх сімей та громад до прийняття всіх рішень, які на них впливають.
7. Усі працівники організації зобов'язуються отримувати інформовану згоду для всіх видів діяльності, де задіяні діти.⁵
8. Усі працівники організації зобов'язуються забезпечити створення та підтримання середовища, яке запобігає дискримінації, занедбанню, фізичному та емоційному насиллю.⁶
9. Усі працівники організації зобов'язуються ніколи не вступати в будь-яку форму сексуальних стосунків з дітьми та не брати участь у сексуальній експлуатації дітей. Це грубе порушення і є достатньою підставою для звільнення з роботи. Незнання про справжній вік дитини не може використовуватись як захист.
10. Усі працівники організації зобов'язуються ніколи не брати участь у жодній з форм сексуальної експлуатації бенефіціарів програми (дітей та дорослих).
11. Усі працівники організації зобов'язуються не приймати, не підтримувати та не брати участь у купівлі сексуальних послуг чи зароблянні на сексуальній експлуатації. Це правило розповсюджується на робочий та поза робочий час.
12. Усі працівники організації зобов'язуються не зловживати владою та можливістю впливу за рахунок своєї посади на життя та благополуччя дітей.
13. Усі працівники організації зобов'язуються ніколи не використовувати фізичне покарання, грубу мову, психологічні маніпуляції та інші види знущання над дітьми.

⁵Інформована згода це добровільна згода індивіда, який спроможний надавати згоду і має вільне право вибору. Для того, щоб надати інформовану згоду, індивід повинен розуміти, а також прийняти рішення стосовно ситуації. Інформована згода може бути отримана від дитини або від батьків, залежно від віку і зрілості дитини. Нема офіційного віку, починаючи з якого дитина може надавати інформовану згоду, тому важливо оцінити можливості дитини і визначити чи він або вона розуміє наслідки своїх рішень. Зазвичай, підлітки 15-18 років можуть надавати усну чи письмову згоду. Для дітей молодшого віку ситуація має вирішуватися індивідуально, беручи до уваги рекомендації батьків (чи інших родичів або працівників центру).

⁶ Термін «насилля над дітьми» вживається для позначення акту, що є порушенням міжнародних стандартів чи прийнятих культурних норм. Сюди входить: фізичне насилля (умисне використання сили щодо дитини, що може призвести до травми, наприклад, побиття, підпал, трясіння, душіння); Сексуальне насилля (має розумітися не лише як сексуальний напад, але й інші дії сексуального характеру, включаючи непристойне торкання, коли дитина цілком не розуміє, що відбувається або не може надати інформованої згоди); Емоційне насилля (постійні нападки на почуття власної гідності дитини, наприклад, постійна недооцінка, насмішки, приниження, ізоляція чи залякування).

**Кластер захисту дітей
Україна**

14. Усі працівники організації зобов'язуються ніколи не долучатися до приниження дітей та сексуальних домагань щодо них.
15. Усі працівники організації зобов'язуються ніколи не вимагати від дітей жодних послуг чи дій в обмін на захист чи іншу допомогу.
16. Усі працівники організації зобов'язуються не підтримувати та не брати участь у жодній з форм нелегальних, експлуатуючих чи насильницьких дій щодо дітей, включаючи дитячу працю та торгівлю дітьми.
17. Усі працівники організації зобов'язуються не використовувати дітей для домашніх потреб чи будь-якої іншої праці, яка не є відповідною до їх віку та розвитку, заважає навчанню чи грі, чи підводить їх під ризик психологічних чи фізичних травм.
18. Фотографії та відео можуть бути зроблені лише за інформованої згоди дітей та їх офіційних представників. Ця згода має бути отримана у письмовій формі у присутності представника організації. Такі матеріали повинні представляти дітей з повагою і без порушення їх гідності, а також репрезентувати реальний контекст та факти.
19. Усі працівники організації зобов'язуються забезпечити **конфіденційність** всієї інформації про дітей згідно до найкращих інтересів дитини. Будь-яка інформація щодо дітей повинна надаватися лише на підставі принципу «мінімальної необхідної інформації» і лише за абсолютної необхідності під час виконання службових повноважень. Метою такого підходу є мінімізація можливостей зловживання інформацією, обмежуючи доступ до неї і надаючи його лише тим, кому ця інформація дійсно необхідна (а не просто вони в ній зацікавлені).
20. Усі працівники організації гарантують створення конфіденційного та доступного механізму подання скарг та звітувань щодо порушення Кодексу поведінки.
21. Усі працівники організації зобов'язуються провести навчання для персоналу на всіх рівнях по звітуванню щодо порушень цього Кодексу поведінки. Воно може проходити у приміщеннях організації під час реалізації проектів або залучати будь-яких інших працівників та партнерів.
22. Вище керівництво зобов'язується повідомити всім співробітникам, бенефіціарам та їх громадам про те як і де вони можуть подати скаргу щодо порушення Кодексу поведінки. Механізм роботи зі скаргами має бути ефективним та доступним, а зацікавлені сторони мають бути впевнені в тому, що надана інформація буде оброблятися конфіденційно.
23. Усі працівники організації зобов'язуються захищати дані людей, які повідомляють щодо порушень Кодексу поведінки.

**Кластер захисту дітей
Україна**

- 24.** Повідомлення про порушення будуть сприйматися як такі, що несуть правдиву інформацію. Підозри не повинні стати причиною передчасного покарання доки менеджментом організації не буде проведене вчасне, об'єктивне та чесне розслідування.
- 25.** Менеджери зобов'язуються розповсюдити цей Кодекс поведінки серед всіх працівників, бенефіціарів та їх громад, а також переконатися в тому, що вони повністю його зрозуміли.